

NAŠE MLJEKARE

ZADRUŽNA MLJEKARA U DONJEM KRALJEVCU

Dio Međimurja, što ga zatvaraju rijeke Trnava, Mura i Drava, jest područje, gdje djeluje zadružna mljekara Donji Kraljevec.

Ovo područje nije tako veliko (u promjeru najviše 50 km, a pojedina relacija iznosi do 25 km na jednu stranu), ali ga mljekara zbog velikih troškova za prijevoz mlijeka još potpuno ne iskorišćuje, pa ima sela, gdje se mlijeko ne otkupljuje.

Mljekara u Donjem Kraljevcu je nova, podignuta je pred par godina, opskrbljena pretežno novim napravama i priborom. Uz malu nadogradnju uprava poduzeća namjerava da proizvodnju maslaca odvoji od proizvodnje sira u posebnu prostoriju. Time će se osloboditi dio prostora u sirarni, u kojoj opet zbog povećanih količina mlijeka treba instalirati još jedan sirni kotao.

Broj stoke u ovom kraju zadnjih godina naglo raste, a i proizvodnja mlijeka, pa mljekara sada otkupljuje na dan preko 1500 litara mlijeka s prosječno 3,5—3,6% masti. Proizvođačima se mlijeka plaća po 18 din litra na bazi 3,4% masti.

Budući da dio ovog područja nije još zahvaćen otkupom, mljekara može količinu otkupljenog mlijeka povećati na preko 2.000 litara na dan.

Zahvaljujući nastojanju radnog kolektiva ove mljekare stiže u nju uglavnom zdravo mlijeko, osim vrlo malene količine, kod koje se za vrućih dana kiselost poveća, pa se mora obirati i proizvoditi kazein. Najveća je poteškoća s vozarima, za pranje i održavanje čistoće kanta, u kojima dovoze mlijeko. No otkako mljekara preuzima od vozara samo ispravno mlijeko, dovezeno u čistim kantama, pokazali su se odmah dobri rezultati, pa se količina mlijeka s kiselošću od dopuštene smanjila.

Ovo je preradbeni mljekara sirarskog smjera, pa joj je glavni proizvod sir, zasad samo trapist, ali će asortiment sireva nastojati proširiti, pa će doskora proizvoditi grijer i edamac. Usput se proizvodi u manjoj mjeri maslac i kazein.

Prvi korak unapređenju i proizvodnji ove mljekare u skoroj budućnosti treba biti porud rečenog i adaptacija jedne podrumske prostorije za hladnjaču, koja je potrebna za nesmetanu proizvodnju mljekare.

Na koncu treba naročito istaći rijetko dobru kvalitetu sira trapista, što ga proizvodi ova mljekara, a za to treba dati priznanje kolektivu, posebno poslovođi mljekare.

Podizajući kvalitet svojih proizvoda Zadružna mljekara u Donjem Kraljevcu učvrstit će svoje poslovanje i ugled mljekarstva u ovom kraju.

Z.

POVODOM PUŠTANJA U POGON PROŠIRENE MLJEKARE U PTUJU

U subotu 3. srpnja o. g. puštene su u rad nove prostorije, koje su dograđene ili novoizgrađene, uz već postojeću mljekaru u Ptuj.

Dosadnja mljekara u Ptuj počela je rad god. 1942, u vrijeme okupacije. U to vrijeme okupator je adaptirao jednu zgradu, postavio uređaj za pasterizaciju mlijeka i izradu maslaca. Pasterizirano mlijeko se uglavnom upotrebljavalo za potrebe vojske i stanovništva, dok se veća količina mlijeka obirala, a obrano mlijeko vraćalo proizvođačima. Dakle mljekara je postavljena uglavnom zato, da se dobije što veća količina maslaca, jer je u tome okupator najviše oskudijevao.

Ta mljekara imala je sveukupni kapacitet obrade i prerade mlijeka 6—8000 lit. na dan.

Odmah poslije oslobođenja zemlje, kolektiv mljekare činio je sve, da bi i takva mljekara podmirila bar osnovne potrebe toga kraja. Mljekara je u takovim prilikama otkupljivala 10.000 lit i više mlijeka, te je razumljivo da s obzirom na kapacitet, nije mogla poslužiti namijenjenoj svrsi.

Radni kolektiv uvidjevši i pravilno ocijenivši situaciju, u kojoj se nalazi, odlučio je da dograđi ove prostorije i nabavi novu opremu.

Uz pomoć Glav. zadružnog saveza NR Slovenije dobila je mljekara u Ptuj kredit od 72.000.000 Din uz 3% kamata, na 25 godina otplate.

S ovim sredstvima izvršene su adaptacije u dosadašnjoj zgradi mljekare, te je još izgrađena zgrada za proizvodnju i sušenje kazeina. Do ove zgrade podignuta je jedna moderna veća zgrada u kojoj je izgrađena prostorija za proizvodnju konzerviranog mlijeka, nadalje 8 garaža, a na prvom katu upravne prostorije i stanovi. Isto tako postavljena je moderna ograda, betonirano dvorište s vrlo ukusnim nasadima i zelenilom.

Od opreme dopunjen je uređaj za pasterezaciju mlijeka s većim i modernijim strojevima. Kompletno je postavljen uređaj za proizvodnju i novu sušionu kazeina.

Transportna sredstva dopunjena su sa dva nova kamiona.

S novom adaptacijom i dogradnjom novih prostorija, pa dopunom uređaja s napravom modernijom i većeg kapaciteta, ovoj je mljekari proširen kapacitet na 20—25.000 lit na dan, i povećano zaposlenje radne snage već sada od 30 na 40 radnika.

Sve ove rekonstrukcije i nova izgradnja izvršene su u vrlo kratkom vremenu, i to za nepunih godinu dana rada. Ako ogledamo te radove po vrijednosti, veličini i kvaliteti, pa rješenje tehničko-tehnološkog procesa, priznati moramo, da je to zbilja velik uspjeh.

Ovako uređena mljekara riješila je sadašnji problem slabog kapaciteta, te uz mogla na taj način proširiti asortiment svoje proizvodnje.

Mijo Đogić

VIJESTI

OSNOVANO JE STRUČNO UDRUŽENJE MLJEKARSKIH PRIVREDNIH ORGANIZACIJA NR SRBIJE U BEOGRADU

U Beogradu je u prostorijama Gradskog mlekarstva, dana 15. juna o. g. osnovano Stručno-udruženje mlekarskih privrednih organizacija NR Srbije.

Osnivačkoj skupštini prisustvovalo je 16 delegata mlekarskih privrednih organizacija, koji su u veoma plodnoj diskusiji izložili svoje mišljenje o problemima i zadacima, koje treba osnovano Udruženje da rešava i time pomaže svojim članicama — mlekarskim privrednim organizacijama.

Sjedište Udruženja biće u Beogradu. Utvrđen je pravilnik rada, koji će biti upućen nadležnim privrednim organima na saglasnost.

Izabran je upravni odbor koji će odmah sačiniti plan rada i zadataka, kako bi što pre organizovao i počeo s radom sekretarijat Udruženja, koji će se starati o izvršenju istih.

Za upisninu u Udruženje određena je suma od 3.000 Din po mlekarskoj privrednoj ili zadružnoj organizaciji do 1. septembra 1955. god. Posle toga roka upisnina iznosi 5.000 Din.

Da bi Udruženje moglo odmah započeti s radom i dok se ne reši pitanje plaćanja mesečnih doprinosa po pojedinim članicama — mlekarima daće Gradsko mlekarstvo iz Beograda i Gradska centralna mlekarica iz Novog Sada po 50.000 Din, zatim Mlekarica Zrenjanin 10.000 Din te Sombor 5.000 Din kao pozajmicu.

Udruženje će pružiti pomoć svojim članicama — mlekarima po svim pitanjima na podizanju i unapređenju mlekarstva uopšte — a naročito:

— iz proizvodnje mleka. Razvijanje najtešnje saradnje i pružanje stručne pomoći proizvođačima mleka u pogledu poboljšanja ishrane, pravilne nege i postupka sa muznom stokom. Utvrđivanje cena i otkupnog područja;

— iz nakupne politike i ekonomike. Plaćiranje mleka i mlečnih proizvoda;

— poboljšanje kvaliteta mlečnih proizvoda. Proširenje asortimana;

— širenje stručne štampe. Pomoć mlekarskoj školi i podizanje stručnosti mlekarskog kadra. Specijalizacija u zemlji i inostranstvu, organizacija tečajeva;

— pomoć mlekarima pri nabavi strojeva i opreme, potrošnog i reprodukcionog materijala. Podizanje novih mlekara — tehničko stručna pomoć, investicioni elaborati;

— pomoć za davanje privrednim olakšica za što jeftinije snabdevanje mlekom gradova i industrijskih centara;

— propaganda potrošnje mleka, naročito kod dece;

— saradnja sa svim organizacijama, institutima, stručnim i naučnim ustanovama, privrednim organizacijama u cilju unapređenja mlekarstva.

Udruženje će se učlaniti u Poljoprivrednu komoru NRS. U ovoj godini do sledećeg plenarnog sastanka Udruženje će započeti s najaktuelnijim zadacima i sa skromnom stručnom formacijom ljudstva. U idućoj godini ono će biti sposobno da zahvati veće zadatke u proširenoj stručnoj formaciji osoblja.

Ovu inicijativu mlekara Srbije treba podržaviti kao pravilan put za podizanje i unapređenje mlekarstva kao privredne grane koja po bogatstvu materijalne baze može znatno poboljšati snabdevanje tržišta